

Exam. Code : 103201
Subject Code : 1022

B.A./B.Sc. 1st Semester
INDIAN CLASSICAL DANCE

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—50

Note :—Attempt five questions in all, selecting at least one question from each section. Fifth question may be attempted from any section.

SECTION—I

1. Define the following :
Theka, Tatkar, Tora, Paran, Tihai 5×2=10
2. Give a detailed note on the origin of Kathak dance. 10

SECTION—II

3. Write about the importance of Rasa in Kathak dance. 10
4. Write an essay on 'Role of Dance in Society'. 10

SECTION—III

5. Define Folk Dance. Write about the costume and music of Folk Dances of Punjab. 10
6. Write the following notation :
  - (i) Tihai in Teentaal
  - (ii) Kavita in Teentaal
  - (iii) Chakardar Paran in Teentaal
  - (iv) Thah, Dugun Layakaries of Teentaal. 2½×4=10

SECTION—IV

7. Write the following :
- (i) Compare Teentaal – Tilwara Taal
- (ii) Nagma in Teentaal. 5+5=10
8. Write Thah, Dugun, Tigun, Chougun Layakarīs of Kehrwā Taal. 2½×4=10

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :- ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰ ਇੱਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕਰੋ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਸਮਾਨ ਹਨ।

ਭਾਗ-I

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ :
- ਠੇਕਾ, ਤਤਕਾਰ, ਤੋੜਾ, ਪਰਨ, ਤਿਹਾਈ 5×2=10
2. ਕੱਥਕ ਨ੍ਰਿਤ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰੁਤ ਨੋਟ ਦਿਓ। 10

ਭਾਗ-II

3. ਕੱਥਕ ਨ੍ਰਿਤ ਵਿੱਚ ਰਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ। 10
4. 'ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਨ੍ਰਿਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ' ਤੇ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ। 10

ਭਾਗ-III

5. ਲੋਕ ਨ੍ਰਿਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨ੍ਰਿਤਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਾਕ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ। 10

6. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਲਿੱਪੀਬੱਧ ਕਰੋ :
- ਤੀਨਤਾਲ ਵਿੱਚ ਤਿਹਾਈ
  - ਤੀਨਤਾਲ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤ
  - ਤੀਨਤਾਲ ਵਿੱਚ ਚੱਕਰਦਾਰ ਪਰਨ
  - ਤੀਨਤਾਲ ਦੀ ਠਾਹ, ਦੁਗੁਣ ਲੈਅਕਾਰੀ। $2\frac{1}{2} \times 4 = 10$

ਭਾਗ-IV

7. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖੋ :
- ਤੀਨਤਾਲ ਅਤੇ ਤਿਲਵਾੜਾ ਤਾਲ ਦੀ ਤੁਲਨਾ
  - ਤੀਨਤਾਲ ਵਿੱਚ ਨਗਮਾ। $5+5=10$
8. ਕਹਿਰਵਾ ਤਾਲ ਦੀ ਠਾਹ, ਦੁਗੁਣ, ਤਿਗੁਣ ਅਤੇ ਚੌਗੁਣ ਲੈਅਕਾਰੀ ਲਿਖੋ। $2\frac{1}{2} \times 4 = 10$

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਕੁਲ ਪਾੰਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਜਿਏ। ਪ੍ਰਤਿਏਕ ਭਾਗ ਮੇਂ ਸੇ ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ। ਪਾੰਚਵਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੀ ਭੀ ਭਾਗ ਮੇਂ ਸੇ ਕੀਜਿਏ। ਸਭੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਂ ਕੇ ਸਮਾਨ ਅੰਕ ਹੈ।

ਭਾਗ—I

- ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਕੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ :
ਠੇਕਾ, ਤਤਕਾਰ, ਤੋੜਾ, ਪਰਨ, ਤਿਹਾਈ। $5 \times 2 = 10$
- ਕਥਕ ਨ੍ਰੁਤਯ ਕੀ ਉਤਪਤਿ ਪਰ ਵਿਸ਼੍ਰੁਤ ਨੋਟ ਦੀਜਿਏ। 10

भाग—II

3. कथक नृत्य में रस की महत्ता के बारे में लिखिए। 10
4. 'समाज में नृत्य की भूमिका' पर एक निबन्ध लिखिए। 10

भाग—III

5. लोक नृत्य की परिभाषा दीजिए। पंजाब के लोक नृत्यों की पोशाक और संगीत के बारे में लिखिए। 10
6. निम्नलिखित को लिपिबद्ध कीजिए :
(i) तीनताल में तिहाई
(ii) तीनताल में कवित्त
(iii) तीनताल में चक्रदार परन्
(iv) तीनताल की ठाह, दुगुन लयकारियाँ। $2\frac{1}{2} \times 4 = 10$

भाग—IV

7. निम्नलिखित को लिखिए :
(i) तीनताल-तिलवाड़ा ताल की तुलना
(ii) तीनताल में नगमा। $5+5=10$
8. कहरवा ताल की ठाह, दुगुन, तिगुन, चौगुन लयकारी लिखें। $2\frac{1}{2} \times 4 = 10$